

Bruselj, 17. november 2020
(OR. en)

12957/20

SAN 406
DEVGEN 165
ONU 71
COVID-19 22

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12276/20 SAN 378 DEVGEN 144 ONU 61
Zadeva:	Vloga EU pri krepitevi Svetovne zdravstvene organizacije – sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic (6. november 2020)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta in predstavnikov vlad držav članic o vlogi EU pri krepitevi Svetovne zdravstvene organizacije, kot so bili odobreni po pisnem postopku, zaključenem 6. novembra 2020.

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic o vlogi EU pri krepitevi Svetovne zdravstvene organizacije

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

1. PRIZNAVAJO, da so pandemija COVID-19 ter njene zdravstvene, socialne in gospodarske posledice še jasneje pokazale, da so med drugim potrebni močno globalno multilateralno sodelovanje, močne globalne zdravstvene zmogljivosti in globalen odziv na zdravstvene izzive. Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) ima kot vodilni in usklajevalni organ na podlagi svojega mandata osrednjo vlogo pri reševanju globalnih zdravstvenih izzivov, vključno s pripravljenostjo na izbruhe bolezni, njihovim preprečevanjem in odkrivanjem ter odzivanjem nanje.
2. PRIZNAVAJO vlogo, ki jo ima SZO kot sekretariat koordinacijskega vozlišča za pospeševalnik dostopa do orodij za boj proti COVID-19.
3. PRIZNAVAJO tudi, da ima SZO sicer širok mandat, vendar so zadnje pandemije pokazale, da so pričakovanja mednarodne skupnosti – čeprav se razlikujejo glede na nacionalne okoliščine – na splošno večja od sedanjih zmogljivosti SZO in njene zmožnosti, da države članice podpira pri razvijanju močnih in odpornih zdravstvenih sistemov, ki zagotavljajo visokokakovostne storitve tistim, ki jih potrebujejo, in v katerih tudi med pandemijami nihče ne bo prezrt.
4. IZPOSTAVLJAJO vlogo, ki jo ima SZO pri zagotavljanju podpore najranljivejšim državam, vključno z nujno pomočjo in tehnično podporo.

5. OPOZARJAJO, da so pregledi in vrednotenja po epidemiji hudega akutnega respiratornega sindroma (SARS-CoV), pandemiji gripe H1N1 in izbruhu ebole v zahodni Afriki razgalili pomanjkljivosti globalne zmogljivosti za pripravo na izbruhe in odzivanje nanje ter ponudili številna in specifična priporočila za odpravo teh pomanjkljivosti. Po omenjenem izbruhu ebole so ta priporočila privedla do nekaterih hvalevrednih ukrepov, kot sta revizija Mednarodnega zdravstvenega pravilnika leta 2005 in vzpostavitev Programa SZO za izredne zdravstvene razmere ter Neodvisnega nadzornega in svetovalnega odbora za Program SZO za izredne zdravstvene razmere (IOAC).
6. SO SEZNANJENI z izzivi, med drugim v zvezi s preglednostjo, sinergijami, financiranjem in odgovornostjo, s katerimi se SZO sooča v sedanjem geopolitičnem položaju, ter s priporočili iz pregledov in vrednotenj, opravljenih v zadnjih letih, pa tudi s tekočimi pregledi in vrednotenji, s katerimi naj bi našli rešitve za te izzive. SO SEZNANJENI TUDI z aktualnimi prizadevanji za preoblikovanje organizacije v okviru „Agende SZO za preoblikovanje“ in pobudo „3-krat milijarda“ iz 13. splošnega delovnega programa SZO.
7. SPOMINJAJO, da so EU in njene države članice usklajevale in vodile prizadevanja za resolucijo SZO WHA73.1 z dne 19. maja 2020 o odzivu na COVID-19.
8. IZRAŽAJO svojo podporo vrednotenju, ki ga je začela SZO, POZDRAVLJAJO ustanovitev Neodvisnega odbora za pripravljenost in odzivanje na pandemijo (IPPR) ter POUDARJAJO, da je treba zagotoviti, da bo nepristranski, neodvisen in izčrpen ter da bo njegovo delo kar se da kakovostno.

9. POZDRAVLJAJO, da je SZO sklicala Odbor za pregled delovanja Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (Odbor za pregled Mednarodnega zdravstvenega pravilnika) in da ta odbor sodeluje z IOAC, IPPR in drugimi pristojnimi organi, obenem pa poudarjajo, kako pomembno je, da to delo dopolnjuje obstoječe in tekoče pobude in da je z njimi usklajeno. OPOZARJAJO na resolucijo 146. Izvršnega odbora (EB146.R10) z naslovom „Krepitev pripravljenosti na izredne zdravstvene razmere: izvajanje Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (2005)“ in SO SEZNANJENE s priporočili Odbora za spremljanje globalne pripravljenosti glede krepitve globalne pripravljenosti in odzivanja.
10. V zvezi s to reformo POUDARJAJO pomen pristopa „eno zdravje“ za preprečevanje in obvladovanje izrednih zdravstvenih razmer ter pozivajo k razmisleku o institucionalni in organizacijski uveljavitvi pristopa „eno zdravje“ na globalni ravni.

NA TEJ PODLAGI SI BODO SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

11. PRIZADEVALI, da bodo imele EU in njene države članice na podlagi svoje zavezanosti multilateralizmu še naprej vodilno vlogo na področju zdravja na globalni ravni, ter SE ZAVEZUJEJO, da bodo imele usklajevalno, proaktivno in vodilno vlogo v vključujočem procesu za okrepitev globalne zdravstvene varnosti in SZO, zlasti njene zmogljivosti za pripravljenost in odzivanje v izrednih zdravstvenih razmerah, ter da bodo preučile prihodnje izsledke IPPR, Odbora za pregled Mednarodnega zdravstvenega pravilnika in IOAC, da bi na njihovi podlagi sprejele ukrepe ter podprle države članice SZO pri krepitvi njihovih nacionalnih zdravstvenih sistemov in javnozdravstvenih politik. V zvezi s tem je pomemben intenziven in stalen dialog z državami članicami SZO.
12. MENIJO, da je treba ob upoštevanju različnih nacionalnih okoliščin odpraviti razkorak med pričakovanji držav članic SZO glede organizacije in njenimi zmogljivostmi, ter BODO v upravljaljskih organih organizacije ŠE NAPREJ SODELOVALI z drugimi državami članicami SZO, da bi spodbujali ustrezne ukrepe glede najprimernejših rešitev.

13. PRIZNAVAJO, da bi bilo treba v upravljavskih organih SZO prednostno obravnavati izzive, s katerimi se trenutno sooča organizacija, med drugim glede preglednosti, sinergij, predvidljivega in trajnostnega financiranja ter odgovornosti, pa tudi izzive, povezane z njenim odzivom na sedanjo pandemijo ter razkorakom med pričakovanji držav članic SZO in zmogljivostmi organizacije.
14. Vse zadevne akterje, vključno z drugimi globalnimi akterji na področju zdravja in nedržavnimi akterji, POZIVAJO, naj skupaj okrepijo zmogljivosti SZO za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, obenem pa POUDARJAJO pomen nadaljnje krepitve partnerstev ter neodvisnosti, normativnega dela, tehničnih zmogljivosti, odgovornosti, učinkovitosti, uspešnosti in preglednosti organizacije.
15. POUDARJAJO, da bi imel lahko okrepljen Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) ključno vlogo pri prihodnjih izbruhih bolezni in da bi bilo treba nadalje preučiti možnost tesnejšega sodelovanja med ECDC in SZO.
16. OPOZARJAJO na pomen doslednega izvajanja Mednarodnega zdravstvenega pravilnika in POUDARJAJO, da bi lahko – brez poseganja v končna poročila in priporočila aktualnih mehanizmov za pregled in vrednotenje – razmislili o spodaj navedenih predlogih ukrepov, med drugim v zvezi s pregledom Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, ki bi bili lahko podlaga za delo IPPR, IOAC, Odbora za spremljanje pripravljenosti na svetovni ravni (GPMB) in Odbora za pregled Mednarodnega zdravstvenega pravilnika. Ti ukrepi vključujejo:
 - razmislek o reviziji sistema opozarjanja za razglasitev izrednih razmer mednarodnih razsežnosti na področju javnega zdravja, tako da bi omogočal različne opozorilne stopnje, kot je sistem semaforja, da se povečata preglednost ukrepov in natančnost obveščanja o nevarnostih za javno zdravje;
 - razlikovanje med omejitvami potovanj in trgovinskimi omejitvami v Mednarodnem zdravstvenem pravilniku, tj. različni ukrepi za prevoz ljudi in za prevoz blaga, da bi se izognili nepotrebni škodi za gospodarstva;

- možnost neodvisne epidemiološke ocene na kraju samem na območjih z visokim tveganjem v tesnem sodelovanju z državo pogodbenico;
- večjo preglednost glede spoštovanja Mednarodnega zdravstvenega pravilnika na nacionalni ravni, skupaj z učinkovitejšo in doslednejšo uporabo sistema poročanja sekretariatu SZO s strani držav pogodbenic, pa tudi krepitev skupnih zunanjih vrednotenj in nadaljnjega ukrepanja na njihovi podlagi;
- vrednotenje pozitivnih in negativnih učinkov izvedenih dejavnosti v okviru odzivanja in preučitev obstoječih vrzeli v znanju, da se določi, s katerimi orodji bi lahko na ravni držav usmerjali ukrepe;
- prizadevanje za nadaljnjo krepitev vloge in po potrebi zmogljivosti SZO pri določanju norm. V zvezi s tem bi lahko razmislili tudi o okrepitvi Urada glavnega znanstvenika, poleg krepitve vloge regionalnih in državnih uradov, pozivu SZO, da okrepi in razvije nove pristope, s katerimi bi zdravje povezali s trajnostno rastjo, ter izboljša popis in razumevanje globalne zdravstvene ekonomije ter nadalje razvije Akademije SZO;
- okrepitev prizadevanj SZO za ustvarjanje sinergij na področju pripravljenosti in odzivanja z vsemi zadevnimi akterji ter za podporo najranljivejšim;
- krepitev „tristranskega“ sodelovanja med SZO, Organizacijo Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), Svetovno organizacijo za zdravje živali (OIE) in Okoljskim programom ZN (UNEP), da bi spodbudili pristop „eno zdravje“ v zvezi z zoonozami.

17. POUDARJAJO, da EU in njene države članice v celoti podpirajo vodilno in usklajevalno vlogo SZO na področju globalnega zdravja ter bodo zato na podlagi razmislekov o navedenih točkah ter ustreznih poročil in priporočil spodbujale pravočasno izvajanje potrebnih reformnih ukrepov SZO, da bi okrepili organizacijo na vseh treh ravneh in da bi upravljavski organi SZO zagotovili nadaljnje ukrepanje.